Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B**

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 44/2001,

annettu 22 päivänä joulukuuta 2000,

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla

(EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1)

Oikaistu:

►**C1** Oikaisu, EYVL L 307, 24.11.2001, s. 28 (44/2001)

▼B

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 44/2001,

annettu 22 päivänä joulukuuta 2000,

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 61 artiklan c alakohdan ja 67 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ([1]),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ([2]),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([3]),

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisö on asettanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää yhteisöä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvana alueena, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tällaisen alueen toteuttamiseksi asteittain yhteisön on toteutettava muun muassa oikeudelliseen yhteistyöhön yksityisoikeuden alalla liittyviä toimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.

(2) Eräät tuomioistuimen toimivaltaa ja tuomioiden tunnustamista koskevien kansallisten sääntöjen väliset erot vaikeuttavat sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Säännökset, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa tuomioistuimen toimivaltaa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevat säännöt ja yksinkertaistaa muodollisuudet, jotta niissä jäsenvaltioissa annetut tuomiot, joita tämä asetus sitoo, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön nopeasti ja yksinkertaisin menettelyin, ovat välttämättömiä.

(3) Tämä asia kuuluu perustamissopimuksen 65 artiklassa tarkoitetun yksityisoikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alaan.

(4) Tämän asetuksen tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti. Tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

(5) Jäsenvaltiot tekivät 27 päivänä syyskuuta 1968 perustamissopimuksen 293 artiklan neljännen luetelmakohdan mukaisesti yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, jota on muutettu yleissopimuksilla uusien jäsenvaltioiden liittyessä kyseiseen yleissopimukseen ([4]), jäljempänä 'Brysselin yleissopimus'. Jäsenvaltiot ja EFTA-valtiot tekivät 16 päivänä syyskuuta 1988 Luganon yleissopimuksen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla, ja tämä Luganon yleissopimus on rinnakkainen vuoden 1968 Brysselin yleissopimuksen kanssa. Näitä yleissopimuksia on tarkistettu, ja neuvosto on hyväksynyt tarkistetun tekstin sisällön. Tämän tarkistamistyön puitteissa saatujen tulosten pysyvyys olisi varmistettava.

([1]) EYVL C 376, 28.12.1999, s. 1.
([2]) Lausunto annettu 21. syyskuuta 2000 (ei vielä julkaistu yhteisöjen virallisessa lehdessä).
([3]) EYVL C 117, 26.4.2000, s. 6.
([4]) EYVL L 299, 31.12.1972, s. 32.
EYVL L 304, 30.10.1978, s. 1.
EYVL L 388, 31.12.1982, s. 1.
EYVL L 285, 3.10.1989, s. 1.
EYVL C 15, 15.1.1997, s. 1.
Konsolidoitu toisinto, ks. EYVL C 27, 26.1.1998, s. 1.

▼B

(6) Siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vapaan liikkuvuuden tavoitteen saavuttamiseksi on tarpeellista ja asianmukaista, että tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevista säännöistä säädetään velvoittavalla yhteisön säädöksellä, jota sovelletaan sellaisenaan.

(7) Tämän asetuksen soveltamisalan on katettava kaikki tärkeimmät siviili- ja kauppaoikeudelliset asiat lukuun ottamatta tiettyjä selkeästi määriteltyjä asioita.

(8) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla riita-asioilla on oltava liittymä niihin jäsenvaltioihin, joita asetus sitoo. Tuomioistuimen toimivaltaa koskevia yhteisiä sääntöjä olisi periaatteessa sovellettava, kun vastaajalla on kotipaikka jossakin näistä jäsenvaltioista.

(9) Vastaajaa, jonka kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, koskevat yleensä sen jäsenvaltion alueella sovellettavat tuomioistuimen toimivaltaa koskevat kansalliset säännöt, missä kanne on nostettu, ja vastaajaan, jonka kotipaikka on sellaisessa jäsenvaltiossa, jota tämä asetus ei sido, on sovellettava edelleen Brysselin yleissopimusta.

(10) Tuomioiden vapaan liikkuvuuden takaamiseksi tuomiot, jotka on annettu sellaisessa jäsenvaltiossa, jota tämä asetus sitoo, on tunnustettava ja pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa, joita tämä asetus sitoo, vaikka tuomitun vastapuolen kotipaikka olisi kolmannessa valtiossa.

(11) Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden on oltava hyvä, ja niiden on perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella, ja vastaajan kotipaikan tuomioistuin on aina toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riidan kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. Oikeushenkilöiden kotipaikka olisi määriteltävä itsenäisesti yhteisten sääntöjen avoimuuden lisäämiseksi ja toimivaltaristiriitojen välttämiseksi.

(12) Asianmukaisen lainkäytön helpottamiseksi tai tuomioistuimen ja riita-asian läheisen yhteyden vuoksi tulisi olla vaihtoehtoisia toimivaltaperusteita vastaajan kotipaikan mukaan määräytyvän toimivaltaperusteen lisäksi.

(13) Vakuutus-, kuluttaja- ja työsopimusten osalta heikompaa osapuolta olisi suojeltava hänen etujensa kannalta suotuisammilla tuomioistuimen toimivaltaa koskevilla säännöksillä kuin mitä yleiset säännökset edellyttävät.

(14) Jollei tässä asetuksessa säädetyistä yksinomaista toimivaltaa koskevista perusteista muuta johdu, osapuolten oikeutta sopia toimivaltaisesta tuomioistuimesta on kunnioitettava muissa sopimuksissa kuin vakuutus-, kuluttaja- ja työsopimuksissa, joissa sallitaan ainoastaan rajoitetumpi oikeus sopia tuomioistuimen toimivallasta.

(15) Lainkäytön yhdenmukaisuus edellyttää, että rinnakkaiset oikeudenkäynnit saadaan mahdollisimman vähiin ja on varmistettava, ettei kahdessa jäsenvaltiossa anneta keskenään ristiriitaisia tuomioita. Olisi säädettävä selkeästä ja tehokkaasta järjestelmästä vireilläolon ja yhdessä käsiteltävien kanteiden ratkaisemiseksi sekä vireilletuloajankohdan määrittämisessä esiintyvien kansallisten erojen välttämiseksi. Kyseinen päivämäärä olisi tämän asetuksen soveltamiseksi määritettävä itsenäisesti.

(16) Keskinäinen luottamus lainkäyttöön edellyttää, että jäsenvaltiossa annettu tuomio tunnustetaan ilman erityistä menettelyä paitsi, jos riidan kohteena on kysymys tuomion tunnustamisesta.

(17) Tämä sama keskinäinen luottamus tekee oikeutetuksi sen, että menettely, jolla jäsenvaltiossa tunnustetaan täytäntöönpanokelpoiseksi toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio, on tehokas ja nopea. Tämän vuoksi tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi julista-

▼B

misen olisi tapahduttava toimitettujen asiakirjojen muodollisen tarkastuksen jälkeen lähes ilman enempiä toimenpiteitä ja ilman mahdollisuutta, että tuomioistuin ottaa omasta aloitteestaan huomioon tämän asetuksen mukaisia täytäntöönpanon epäämisperusteita.

(18) Vastaajan oikeuksien huomioon ottaminen merkitsee kuitenkin sitä, että vastaajan on voitava hakea täytäntöönpanokelpoisuudesta annettuun päätökseen muutosta kontradiktorisessa menettelyssä, jos hän katsoo, että jokin täytäntöönpanon epäämisen perusteista täyttyy. Myös sillä, joka hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, on oltava mahdollisuus hakea muutosta päätökseen, jolla hakemus tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi on hylätty.

(19) Olisi varmistettava jatkuvuus Brysselin yleissopimuksen ja tämän asetuksen välillä, minkä vuoksi olisi säädettävä siirtymäsäännöksiä. Saman jatkuvuuden olisi koskettava myös Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tulkintaa Brysselin yleissopimuksesta. Myös vuoden 1971 pöytäkirjaa [1] olisi edelleen sovellettava asetuksen voimaantulopäivänä jo vireillä olleisiin menettelyihin.

(20) Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän asetuksen antamiseen ja soveltamiseen.

(21) Tanskan asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen antamiseen. Tämä asetus ei siten sido Tanskaa, eikä sitä sovelleta siihen.

(22) Koska Brysselin yleissopimus on voimassa Tanskan ja niiden jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, joita tämä asetus sitoo, Brysselin yleissopimusta ja vuoden 1971 pöytäkirjaa sovelletaan edelleen Tanskan ja niiden jäsenvaltioiden välillä, joita tämä asetus sitoo.

(23) Brysselin yleissopimusta sovelletaan myös edelleen niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka kuuluvat kyseisen yleissopimuksen alueelliseen soveltamisalaan ja joihin tätä asetusta ei sovelleta perustamissopimuksen 299 artiklan nojalla.

(24) Johdonmukaisuus edellyttää myös, että tämä asetus ei vaikuta toimivaltaa ja tuomioiden tunnustamista koskeviin sääntöihin, jotka sisältyvät erityisiin yhteisön säädöksiin.

(25) Jotta jäsenvaltioiden tekemiä kansainvälisiä sitoumuksia kunnioitettaisiin, tämä asetus ei vaikuta erityiskysymyksiä koskeviin yleissopimuksiin, joiden sopimuspuolia jäsenvaltiot ovat.

(26) Tässä asetuksessa säädettyjä yleisiä sääntöjä olisi joustavoitettava jäsenvaltioiden menettelytapojen erilaisuuden huomioon ottamiseksi. Sen vuoksi asetukseen olisi sisällytettävä Brysselin yleissopimukseen liitetyn pöytäkirjan tiettyjä määräyksiä.

(27) Tässä asetuksessa säädetään siirtymäsäännöksistä, joissa otetaan huomioon tiettyjen jäsenvaltioiden erityistilanne, jotta siirtymävaihe sujuisi kitkattomasti tietyillä aloilla, joista Brysselin yleissopimukseen liitetyssä pöytäkirjassa on erityismääräyksiä.

---

[1] EYVL C 204, 2.8.1975, s. 28.
EYVL L 304, 30.10.1978, s. 1.
EYVL L 388, 31.12.1982, s. 1.
EYVL L 285, 3.10.1989, s. 1.
EYVL C 15, 15.1.1997, s. 1.
Konsolidoitu toisinto, ks. EYVL C 27, 26.1.1998, s. 28.

▼B

(28) Komissio esittää viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta kertomuksen asetuksen soveltamisesta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen mukauttamiseksi.

(29) Komission tehtävänä on muuttaa kansallisiin toimivaltasäännöksiin, tuomioistuimiin ja toimivaltaisiin viranomaisiin sekä muutoksenhakukeinoihin liittyviä liitteitä I–IV asianomaisen jäsenvaltion toimittamien muutosten perusteella. Liitteisiin V ja VI tehtävät muutokset on hyväksyttävä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn, komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä sovellettavaa menettelyä koskevan neuvoston päätöksen 1999/468/EY ([1]) mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA

1 artikla

1. Tätä asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa niitä käsitellään. Erityisesti asetusta ei sovelleta vero- tai tulliasioihin eikä hallinto-oikeudellisiin asioihin.

2. Asetusta ei sovelleta:

a) luonnollisten henkilöiden oikeudelliseen asemaan, oikeuskelpoisuuteen tai oikeustoimikelpoisuuteen eikä myöskään aviovarallisuussuhteisiin eikä perintöön ja testamenttiin;

b) konkurssiin, akordiin tai muihin niihin rinnastettaviin menettelyihin;

c) sosiaaliturvaan;

d) välimiesmenettelyyn.

3. Tässä asetuksessa ’jäsenvaltiolla’ tarkoitetaan kaikkia jäsenvaltioita, lukuun ottamatta Tanskaa.

II LUKU

TOIMIVALTA

1 jakso

Yleiset säännökset

2 artikla

1. Kanne henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimissa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.

2. Henkilöön, joka ei ole sen jäsenvaltion kansalainen, missä hänen kotipaikkansa on, sovelletaan samoja tuomioistuimen toimivaltaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä kuin tuon valtion omiin kansalaisiin.

3 artikla

1. Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisen jäsenvaltion tuomioistuimessa ainoastaan tämän luvun 2–7 jakson säännösten nojalla.

2. Liitteessä I mainittuja kansallisia toimivaltasäännöksiä ei voida soveltaa tällaista henkilöä vastaan.

([1]) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

4 artikla

1. Jos vastaajan kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, kunkin jäsenvaltion tuomioistuinten toimivalta määräytyy kyseisen jäsenvaltion lain mukaisesti, jollei 22 ja 23 artiklan säännöksistä muuta johdu.

2. Tällaista vastaajaa vastaan voi kansalaisuudestaan riippumatta jokainen, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, samalla tavoin kuin tuon valtion omat kansalaiset, vedota siinä jäsenvaltiossa voimassa oleviin tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin sekä erityisesti liitteessä I mainittuihin säännöksiin.

2 jakso

Erityinen toimivalta

5 artikla

Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa:

1) a) sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä,

   b) jollei toisin ole sovittu, tätä säännöstä sovellettaessa kanteen perusteena olevan velvoitteen täytäntöönpanopaikka on:

      — irtaimen tavaran kaupassa se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä tavarat sopimuksen mukaan toimitettiin tai oli toimitettava,

      — palvelujen osalta se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava,

   c) jollei sovelleta b alakohtaa, sovelletaan a alakohtaa;

2) elatusapua koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä elatusapuun oikeutetun kotipaikka tai asuinpaikka on tai, jos asia liittyy henkilöiden oikeudellista asemaa koskevaan asiaan, siinä tuomioistuimessa, joka oman lakinsa mukaan on toimivaltainen tuossa asiassa, jollei toimivalta perustu ainoastaan toisen asianosaisen kansalaisuuteen;

3) sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua;

4) rikokseen perustuvaa yksityisoikeudellista korvaus- tai hyvitysvaatimusta koskevassa asiassa siinä tuomioistuimessa, jossa rikosasia on vireillä, jos tuomioistuin oman lakinsa mukaan on toimivaltainen tutkimaan yksityisoikeudellisia vaatimuksia;

5) sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toimintaa koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä toimipaikka sijaitsee;

6) jos häntä vaaditaan vastaamaan joko lain perusteella taikka kirjallisella tai kirjallisesti vahvistetulla suullisella oikeustoimella muodostetun trustin perustajana, *trusteena* tai trustin edunsaajana, sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, minkä alueella trustin kotipaikka on;

7) laivalastin tai rahdin pelastamisesta aiheutuvan pelastuspalkkion maksamista koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kyseessä oleva lasti tai rahti

   a) on asetettu takavarikkoon tai on muun siihen rinnastettavan turvaamistoimen kohteena kyseisen palkkion maksamisen turvaamiseksi, tai

   b) olisi voitu asettaa takavarikkoon tai siihen olisi voitu kohdistaa muu siihen rinnastettava turvaamistoimi, mutta takuu tai muu vakuus on asetettu,

   ja jos väitetään, että vastaajalla on jokin oikeus lastiin tai rahtiin taikka oli sellainen oikeus silloin, kun pelastustoimenpide tapahtui.

▼B

6 artikla

Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne myös:

1) jos asiassa on useampia vastaajia, siinä tuomioistuimessa, jonka alueella jollakin vastaajista on kotipaikka, edellyttäen että kanteiden välillä on niin läheinen yhteys, että niiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on toivottavaa, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin;

2) jos kanne koskee takaus- tai takautumisvaatimusta tai sivullisvaatimusta, siinä tuomioistuimessa, jossa alkuperäinen kanne on vireillä, jollei alkuperäistä kannetta ole nostettu ainoastaan sen vuoksi, että kanne häntä vastaan saataisiin tutkituksi muussa tuomioistuimessa kuin siinä, joka muutoin olisi ollut toimivaltainen tutkimaan häntä vastaan nostetun kanteen;

3) jos kysymyksessä on vastakanne, joka perustuu samaan sopimukseen tai seikkaan kuin pääkanne, siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on vireillä;

4) jos asia koskee sopimusta ja kanne voidaan yhdistää samaa vastaajaa vastaan nostettuun kanteeseen, joka koskee esineoikeutta kiinteään omaisuuteen, sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, missä kiinteistö sijaitsee.

7 artikla

Jäsenvaltion tuomioistuin, joka tämän asetuksen mukaan on toimivaltainen tutkimaan aluksen käyttämisestä tai sen operoinnista aiheutuvaa vastuuta koskevan asian, on samoin kuin muu sen jäsenvaltion tuomioistuin, joka tuon valtion lain mukaan on asiassa toimivaltainen sanotun tuomioistuimen asemesta, myös toimivaltainen tutkimaan sellaisen vastuun rajoittamista koskevan vaatimuksen.

3 jakso

Toimivalta vakuutusasioissa

8 artikla

Tuomioistuimen toimivalta vakuutusta koskevissa asioissa määräytyy tämän jakson säännösten mukaan, jollei 4 artiklan ja 5 artiklan 5 kohdan säännöksistä muuta johdu.

9 artikla

1. Kanne vakuutuksenantajaa vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, voidaan nostaa:

a) sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä hänen kotipaikkansa on, tai

b) muussa jäsenvaltiossa vakuutuksenottajan, vakuutetun tai edunsaajan nostamien kanteiden osalta sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kantajan kotipaikka on, tai

c) jos on kysymys rinnakkaisvakuutuksen antajasta, siinä jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa kanne on nostettu johtavaa vakuutuksenantajaa vastaan.

2. Vakuutuksenantajalla, jonka kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa mutta jolla on sellaisessa jäsenvaltiossa sivuliike, agentuuri tai muu toimipaikka, katsotaan tämän toiminnasta aiheutuvien riitojen osalta olevan kotipaikka tuossa jäsenvaltiossa.

10 artikla

Asiassa, joka koskee vastuuvakuutusta tai kiinteää omaisuutta koskevaa vakuutusta, kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan lisäksi nostaa sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä vahinko sattui. Sama koskee tapauksia, joissa samalla vakuutussopimuksella on vakuutettu sekä kiinteätä että irtainta omaisuutta ja sama tapahtuma on aiheuttanut vahinkoa kummallekin.

▼B

11 artikla

1. Vastuuvakuutusta koskevassa asiassa kanne vakuutuksenantajaa vastaan voidaan nostaa myös siinä tuomioistuimessa, jossa vahingon kärsinyt on nostanut kanteen vakuutettua vastaan, jos tuomioistuimen laki sen sallii.

2. Vahingonkärsineen suoraan vakuutuksenantajaa vastaan nostamaan kanteeseen sovelletaan 8, 9 ja 10 artiklan säännöksiä, milloin tällainen suora kanne on luvallinen.

3. Jos sellaiseen suoraan kanteeseen sovellettavan lain mukaan on sallittua nostaa kanne vakuutuksenottajaa tai vakuutettua vastaan, sama tuomioistuin on toimivaltainen heidänkin osaltaan.

12 artikla

1. Jollei 11 artiklan 3 kohdan säännöksistä muuta johdu, vakuutuksenantaja saa nostaa kanteen vain sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, jonka alueella vastaajan kotipaikka on, riippumatta siitä, onko vastaaja vakuutuksenottaja, vakuutettu vai edunsaaja.

2. Tämän jakson säännökset eivät vaikuta oikeuteen nostaa vastakanne siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on tämän jakson säännösten mukaisesti vireillä.

13 artikla

Tämän jakson säännöksistä voidaan poiketa sopimuksin ainoastaan, jos

1) sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen, tai

2) sopimus antaa vakuutuksenottajalle, vakuutetulle tai edunsaajalle oikeuden nostaa kanne muissa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa, tai

3) sopimuksen ovat keskenään tehneet vakuutuksenottaja ja vakuutuksenantaja, joiden kummankin kotipaikka tai asuinpaikka oli sopimusta tehtäessä samassa jäsenvaltiossa, ja sopimuksessa on sovittu tuon valtion tuomioistuinten toimivallasta myös sen tapauksen varalta, että vahinko sattuu ulkomailla, jollei sellainen sopimus ole tuon jäsenvaltion lain mukaan kielletty, tai

4) sopimus on tehty sellaisen vakuutuksenottajan kanssa, jonka kotipaikka ei ole missään jäsenvaltiossa, paitsi milloin vakuutus on pakollinen; tai

5) sopimus koskee jäsenvaltiossa olevaa kiinteää omaisuutta, tai sopimus koskee vakuutussopimusta, joka koskee yhtä tai useampaa 14 artiklassa tarkoitettua riskiä.

14 artikla

Edellä 13 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut riskit ovat seuraavat:

1) menetys tai vahinko, joka aiheutuu

   a) avoimella merellä käytettäville aluksille, rannikon ulkopuolella tai avomerellä oleville rakenteille tai ilma-aluksille niiden käyttämisestä kaupalliseen tarkoitukseen,

   b) kuljetettavalle tavaralle, ei kuitenkaan matkustajien matkatavaroille, kun kuljetus tapahtuu yksinomaan tai osaksi sellaisilla aluksilla tai ilma-aluksilla;

2) vastuu, ei kuitenkaan matkustajien henkilövahingoista tai heidän matkatavaroilleen aiheutuneesta vahingosta tai menetyksestä,

   a) joka aiheutuu aluksien, rakenteiden tai ilma-alusten tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesta käyttämisestä tai operoinnista, jolleivät tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset ole tällaisen riskin vakuuttamista koskevissa asioissa kiellettyjä ilma-aluksen rekisteröineen jäsenvaltion lain mukaan, tai

   b) menetyksestä tai vahingosta, jonka tavara on tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun kuljetuksen aikana aiheuttanut;

▼B

3) taloudellinen menetys, joka liittyy alusten, rakenteiden tai ilmaalusten 1 kohdan a alakohdan mukaiseen käyttämiseen tai operointiin, erityisesti rahdin tai alusvuokran menetys;

4) riski, joka liittyy johonkin 1−3 kohdassa mainittuun riskiin;

5) riippumatta siitä, mitä edellä 1−4 kohdassa säädetään, kaikki ”suuret riskit”, jotka on määritelty neuvoston direktiivissä 73/239/ETY ([1]), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiiveillä 88/357/ETY ([2]) ja 90/618/ETY ([3]), sellaisina kuin ne ovat voimassa.

4 jakso

Toimivalta kuluttajansuojaa koskevissa riita-asioissa

15 artikla

1. Kun asia koskee henkilön, jäljempänä ’kuluttaja’, sellaista tarkoitusta varten tekemää sopimusta, jota ei voida pitää hänen ammattiinsa tai elinkeinotoimintaansa liittyvänä, tuomioistuimen toimivalta määräytyy tämän jakson säännösten mukaisesti, jollei 4 artiklan ja 5 artiklan 5 kohdan säännöksistä muuta johdu,

a) jos sopimus koskee irtaimen kauppaa ja hinta on suoritettava maksuerissä, tai

b) jos sopimus koskee lainaa, joka on maksettava takaisin erissä, tai muuta luottoa, joka on tarkoitettu irtaimen tavaran kaupan rahoittamiseen, tai

c) kaikissa muissa tapauksissa, jos sopimus on tehty henkilön kanssa, joka harjoittaa kaupallista tai elinkeinotoimintaa siinä jäsenvaltiossa, missä kuluttajan kotipaikka on, tai joka millä keinoin tahansa suuntaa tällaista toimintaa kyseiseen jäsenvaltioon tai useisiin valtioihin kyseinen jäsenvaltio mukaan lukien, ja sopimus kuuluu kyseisen toiminnan piiriin.

2. Jos kuluttajan sopimuskumppanin kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, mutta hänellä on jäsenvaltiossa sivuliike, agentuuri tai muu toimipaikka, katsotaan sopimuskumppanilla sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toiminnasta aiheutuvien riitojen osalta olevan kotipaikka tuossa valtiossa.

3. Tämän jakson säännöksiä ei sovelleta kuljetussopimuksiin, yhteishintaan tarjottavia kuljetus- ja majoituspalvelujen yhdistelmiä lukuun ottamatta.

16 artikla

1. Kuluttaja voi nostaa kanteen toista sopimuspuolta vastaan joko sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä tämän kotipaikka on, tai sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä kuluttajan kotipaikka on.

2. Toinen sopimuspuoli voi nostaa kanteen kuluttajaa vastaan ainoastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä kuluttajan kotipaikka on.

3. Tämän artiklan säännökset eivät vaikuta oikeuteen nostaa vastakanne siinä tuomioistuimessa, jossa pääkanne on tämän jakson säännösten mukaisesti vireillä.

17 artikla

Tämän jakson säännöksistä voidaan sopimuksin poiketa ainoastaan, jos:

1) sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen, tai

([1]) EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/26/EY (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).

([2]) EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/26/EY.

([3]) EYVL L 330, 29.11.1990, s. 44.

▼B

2) sopimus antaa kuluttajalle oikeuden nostaa kanne muissa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa, tai

3) kuluttajan ja hänen sopimuskumppaninsa kotipaikka tai asuinpaikka oli sopimusta tehtäessä samassa jäsenvaltiossa ja sopimuksessa on sovittu, että tuon jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia, jollei sellainen sopimus ole tuon jäsenvaltion lain mukaan kielletty.

5 jakso

Toimivalta työsopimusta koskevissa riita-asioissa

18 artikla

1. Työsopimusta koskevassa asiassa tuomioistuimen toimivalta määräytyy tämän jakson säännösten mukaisesti, jollei 4 artiklasta ja 5 artiklan 5 kohdasta muuta johdu.

2. Kun työntekijä tekee työsopimuksen sellaisen työnantajan kanssa, jonka kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa mutta jolla on jossain jäsenvaltiossa sivuliike, agentuuri tai muu toimipaikka, työnantajalla katsotaan sivuliikkeen, agentuurin tai muun toimipaikan toimintaa koskevissa riita-asioissa olevan kotipaikka kyseisessä jäsenvaltiossa.

19 artikla

Työnantajaa vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, voidaan nostaa kanne

1. sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä tämän kotipaikka on, tai

2. toisessa jäsenvaltiossa

   a) sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä työntekijä tavallisesti työskentelee, tai sen paikkakunnan tuomioistuimessa, missä hän viimeksi työskenteli, tai

   b) jos työntekijä ei tavallisesti työskentele tai ei työskennellyt yhdessä ja samassa valtiossa, sen paikkakunnan tuomioistuimissa, missä työntekijän palvelukseen ottanut toimipaikka sijaitsee tai sijaitsi.

20 artikla

1. Työnantaja voi nostaa kanteen ainoastaan sen jäsenvaltion tuomioistuimissa, missä työntekijän kotipaikka on.

2. Tämän jakson säännökset eivät vaikuta oikeuteen nostaa vastakanne siinä tuomioistuimessa, jossa alkuperäinen kanne on tämän jakson mukaisesti vireillä.

21 artikla

Tämän jakson säännöksistä voidaan poiketa toimivaltaa koskevalla sopimuksella ainoastaan, jos:

1) sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen; tai

2) sopimus antaa työntekijälle oikeuden nostaa kanne muissa kuin tässä jaksossa tarkoitetuissa tuomioistuimissa.

6 jakso

Yksinomainen toimivalta

22 artikla

Seuraavilla tuomioistuimilla on asianosaisten kotipaikasta riippumatta yksinomainen toimivalta:

1) asiassa, joka koskee esineoikeutta kiinteään omaisuuteen tai kiinteän omaisuuden vuokrasopimusta, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä kiinteistö sijaitsee.

   Kuitenkin asiassa, joka koskee kiinteän omaisuuden vuokraamista tilapäiseen yksityiskäyttöön enintään kuudeksi peräkkäiseksi kuukau-

▼B

deksi, toimivalta on myös sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä vastaajan kotipaikka on, edellyttäen, että vuokralainen on luonnollinen henkilö ja vuokranantajan ja vuokralaisen kotipaikka on samassa jäsenvaltiossa;

2) asiassa, joka koskee yhtiön tai muun oikeushenkilön pätevyyttä, mitättömyyttä tai purkamista taikka sen toimielinten päätösten pätevyyttä, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä yhtiön tai oikeushenkilön kotipaikka on. Kyseisen kotipaikan määrittämiseksi tuomioistuin soveltaa kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiään;

3) asiassa, joka koskee julkiseen rekisteriin tehtyjen merkintöjen pätevyyttä, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä rekisteriä pidetään;

4) asiassa, joka koskee patentin, tavaramerkin, mallin tai muiden senkaltaisten tallettamista tai rekisteröintiä edellyttävien oikeuksien merkitsemistä rekisteriin tai oikeuksien pätevyyttä, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä tallettamista tai rekisteröintiä on pyydetty tai tallettaminen tai rekisteröinti on tapahtunut tai missä se yhteisön säädöksen tai kansainvälisen sopimuksen määräysten mukaan katsotaan tapahtuneeksi;

   Jollei eurooppapatenttien myöntämisestä Münchenissä 5 päivänä lokakuuta 1973 allekirjoitetun yleissopimuksen (Euroopan patenttisopimus) mukaisesta Euroopan patenttiviraston toimivallasta muuta johdu, jokaisen jäsenvaltion tuomioistuimet ovat asianosaisten kotipaikasta riippumatta yksinomaisesti toimivaltaisia tutkimaan kaikki sanotun valtion osalta myönnettyjen eurooppalaisten patenttien rekisteröintiä tai pätevyyttä koskevat asiat;

5) asiassa, joka koskee tuomioiden täytäntöönpanoa, sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, missä täytäntöönpano on tapahtuva tai tapahtunut.

7 jakso

Tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus

23 artikla

1. Jos asianosaiset, joista ainakin yhden kotipaikka on jäsenvaltiossa, ovat sopineet, että jäsenvaltion tuomioistuimen tai tuomioistuinten on ratkaistava syntynyt riita tai tietystä oikeussuhteesta syntyvät vastaiset riidat, tuolla tuomioistuimella tai tuon jäsenvaltion tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista asia. Toimivalta on yksinomainen, jos asianosaiset eivät toisin ole sopineet. Tällainen toimivaltaa koskeva sopimus on tehtävä:

a) kirjallisesti tai, jos se on tehty suullisesti, se on vahvistettava kirjallisesti; tai

b) sellaisessa muodossa, joka vastaa asianosaisten välille muodostunutta käytäntöä; tai

c) kansainvälisessä kaupassa sellaista muotoa noudattaen, joka vastaa sellaista kauppatapaa, jonka asianosaiset tunsivat tai joka heidän olisi pitänyt tuntea ja joka on kyseisen tyyppisten sopimusten osapuolten kyseisellä kaupan alalla laajalti tuntema ja säännöllisesti noudattama.

2. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, josta jää pysyvä tallenne sopimuksesta.

3. Jos kummankaan tuollaisen sopimuksen tehneen asianosaisen kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, toisten jäsenvaltioiden tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia tutkimaan asiaa, paitsi jos sopimuksen mukaan toimivaltainen tuomioistuin on katsonut tai toimivaltaiset tuomioistuimet ovat katsoneet, ettei sillä tai niillä ole toimivaltaa asiassa.

4. Jäsenvaltion tuomioistuimella tai tuomioistuimilla, jonka tai joiden toimivallasta on sovittu trustin perustamista koskevassa asiakirjassa, on yksinomainen toimivalta tutkia kanne, joka on nostettu trustin perustajaa, trusteeta tai trustin edunsaajaa vastaan, jos asia koskee näiden henkilöiden välisiä suhteita taikka heidän oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan trustissa.

▼B

5. Tuomioistuimen toimivaltaa koskevat sopimukset ja vastaavat määräykset trustin perustamista koskevassa asiakirjassa ovat vailla oikeusvaikutusta, jos ne ovat ristiriidassa 13, 17 ja 21 artiklan säännösten kanssa tai jos tuomioistuimet, joiden toimivalta on sopimuksella poissuljettu, ovat 22 artiklan mukaan yksinomaisesti toimivaltaisia.

24 artikla

Sen toimivallan lisäksi, joka jäsenvaltion tuomioistuimella on tämän asetuksen muiden säännösten nojalla, tuomioistuin on toimivaltainen, jos vastaaja vastaa kyseisessä tuomioistuimessa. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta, jos vastaaja on vastannut kiistääkseen toimivallan tai jos toinen tuomioistuin 22 artiklan mukaan on yksinomaisesti toimivaltainen.

8 jakso

Tuomioistuimen toimivallan ja menettelyn edellytysten tutkiminen

25 artikla

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa nostettu kanne koskee pääasiallisesti asiaa, jonka toisen jäsenvaltion tuomioistuin on 22 artiklan mukaan yksinomaisesti toimivaltainen tutkimaan, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan jätettävä asia tutkimatta.

26 artikla

1. Jos jäsenvaltiossa nostetaan kanne sellaista vastaajaa vastaan, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, ja jos vastaaja ei vastaa, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan jätettävä asia tutkimatta, jollei se ole toimivaltainen tämän asetuksen säännösten mukaan.

2. Tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada haastehakemus tai muu vastaava asiakirja niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

3. Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 [1] 19 artiklan säännöksiä sovelletaan 2 kohdan sijasta, jos haastehakemus tai muu vastaava asiakirja oli annettava tiedoksi jäsenvaltiosta toiseen sanotun asetuksen mukaisesti.

4. Kun asetuksen (EY) N:o 1348/2000 säännöksiä ei voida soveltaa, on sovellettava oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa Haagissa 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn yleissopimuksen 15 artiklan määräyksiä, jos haastehakemus tai muu vastaava asiakirja oli annettava tiedoksi sanotun yleissopimuksen mukaisesti.

9 jakso

Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet

27 artikla

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asianosaisten välillä samaa asiaa koskevia kanteita, muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa kanne on ensin nostettu, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, että tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen.

[1] EYVL L 160, 30.6.2000, s. 37.

▼B

2. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen, tulee muiden tuomioistuinten tuon tuomioistuimen toimivallan vuoksi jättää asia tutkimatta.

28 artikla

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevat kanteet liittyvät toisiinsa, tuomioistuin, jossa kanne on myöhemmin nostettu, voi keskeyttää asian käsittelyn.

2. Jos nämä kanteet ovat vireillä alimmassa oikeusasteessa, mikä tahansa tuomioistuin, jossa kanne on nostettu myöhemmin, voi asianosaisen pyynnöstä myös jättää asian tutkimatta, jos tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen tutkimaan kyseiset kanteet ja niiden yhdistäminen on tämän tuomioistuimen lain mukaan sallittua.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa katsotaan kanteiden liittyvän toisiinsa silloin, kun niiden välillä on niin läheinen yhteys, että kanteiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä näyttää tarpeelliselta, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin.

29 artikla

Jos useampi tuomioistuin on yksinomaisesti toimivaltainen, on muiden tuomioistuinten kuin sen, jossa kanne on ensin nostettu, jätettävä asia tutkimatta.

30 artikla

Tätä jaksoa sovellettaessa asian katsotaan olevan vireillä tuomioistuimessa:

1) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle, tai

2) jos asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomainen ottaa sen vastaan, edellyttäen, että kantaja ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen.

10 jakso

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

31 artikla

Jäsenvaltion lain mukaisia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimia voidaan pyytää sanotun valtion tuomioistuimilta myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.

III LUKU

TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

32 artikla

Tuomiolla tarkoitetaan tässä asetuksessa jokaista jäsenvaltion tuomioistuimen ratkaisua riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muuksi, samoin kuin tuomioistuimen virkamiehen oikeudenkäyntikuluja koskevaa päätöstä.

▼B

1 jakso

Tunnustaminen

33 artikla

1. Jäsenvaltiossa annettu tuomio tunnustetaan toisissa jäsenvaltioissa ilman eri menettelyä.

2. Jos kysymys tuomion tunnustamisesta sellaisenaan on riidan kohteena, voi jokainen, jonka etua tuomion tunnustaminen koskee, pyytää tämän luvun 2 ja 3 jaksossa tarkoitetussa menettelyssä vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava.

3. Jos tuomioon vedotaan jäsenvaltiossa vireillä olevassa asiassa ja tuon asian ratkaisu riippuu siitä, onko tuomio tunnustettava, on asiaa käsittelevä tuomioistuin toimivaltainen ratkaisemaan tunnustamista koskevan kysymyksen.

34 artikla

Tuomiota ei tunnusteta, jos

1) tunnustaminen on selkeästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*), missä tunnustamista pyydetään;

2) tuomio on annettu poisjäänyttä vastaajaa vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi vastaajalle niin hyvissä ajoin ja siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaaja ei ole hakenut tuomioon muutosta, vaikka olisi voinut niin tehdä;

3) tuomio on ristiriidassa sellaisen tuomion kanssa, joka on annettu samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, missä tunnustamista pyydetään;

4) tuomio on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa valtiossa samaa asiaa koskevan ja samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annetun tuomion kanssa ja viimeksi mainittu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, missä tunnustamista pyydetään.

35 artikla

1. Tuomiota ei tunnusteta myöskään silloin, kun II luvun 3, 4 ja 6 jakson säännöksiä ei ole noudatettu, eikä 72 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

2. Sen valtion tuomioistuin tai viranomainen, missä tunnustamista pyydetään, on tutkiessaan, onko olemassa jokin edellä olevassa kohdassa tarkoitettu toimivaltaperuste, sidottu niihin tosiseikkoihin, joihin tuomiojäsenvaltion tuomioistuin on perustanut toimivaltansa.

3. Jollei 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, tuomiojäsenvaltion tuomioistuinten toimivaltaa ei saa tutkia; tuomioistuimen toimivaltaa koskevat säännökset eivät kuulu 34 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin oikeusjärjestyksen perusteisiin.

36 artikla

Ulkomaista tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

37 artikla

1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa haetaan toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä, jos tuomioon on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin.

2. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa haetaan Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi lykätä asian käsittelyä, jos tuomion täytäntöönpanoa on tuomiojäsenvaltiossa muutoksenhaun vuoksi lykätty.

▼B

2 jakso

Täytäntöönpano

38 artikla

1. Jäsenvaltiossa annettu ja siellä täytäntöönpanokelpoinen tuomio on pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa, kun tuomio asiaan osallisen hakemuksesta on siellä julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi.

2. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on kuitenkin sellaiset tuomiot pantava täytäntöön Englannissa ja Walesissa, Skotlannissa tai Pohjois-Irlannissa, jotka asiaan osallisen pyynnöstä on rekisteröity täytäntöönpanoa varten asianomaisessa Yhdistyneen kuningaskunnan osassa.

39 artikla

1. Hakemuksen ottaa vastaan liitteessä II olevassa luettelossa mainittu tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen.

2. Alueellinen toimivalta määräytyy sen asianosaisen kotipaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai täytäntöönpanopaikkakunnan perusteella.

40 artikla

1. Hakemus jätetään sen jäsenvaltion lain mukaisesti, missä täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Hakijan on ilmoitettava osoite tiedoksiantoja varten sen tuomioistuimen tuomiopiirin alueella, jolta täytäntöönpanoa pyydetään. Jos kyseisen jäsenvaltion laki ei tunne sellaisen paikallisen osoitteen ilmoittamista, hakijan on nimettävä oikeudenkäyntiasiamies.

3. Hakemukseen on liitettävä 53 artiklassa tarkoitetut asiakirjat.

41 artikla

Tuomio julistetaan täytäntöönpanokelpoiseksi heti, kun 53 artiklan edellyttämät muodollisuudet on täytetty, suorittamatta 34 ja 35 artiklan mukaista tarkistusta. Asianosaisella, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei menettelyn tässä vaiheessa ole oikeutta tulla kuulluksi.

42 artikla

1. Hakijalle on viivytyksettä annettava tiedoksi täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevasta hakemuksesta annettu päätös sen jäsenvaltion lain mukaisesti, missä täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Päätös täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta on annettava tiedoksi sille osapuolelle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ja päätökseen on liitettävä tuomio, jos sitä ei jo ole annettu tälle tiedoksi.

43 artikla

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevasta hakemuksesta annettuun päätökseen.

2. Muutosta on haettava liitteessä III mainitulta tuomioistuimelta.

3. Muutoksenhaku on käsiteltävä kontradiktorista oikeudenkäyntiä koskevien sääntöjen mukaisesti.

4. Jos asianosainen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jää saapumatta muutoksenhakutuomioistuimeen käsittelyyn, joka koskee hakijan tekemää muutoksenhakua, 26 artiklan 2-4 kohdan säännöksiä sovelletaan, vaikka sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ei olisikaan missään jäsenvaltiossa.

5. Täytäntöönpanokelpoisuudesta annettua päätöstä koskeva muutoksenhaku on jätettävä tuomioistuimeen kuukauden sisällä päätöksen tiedoksiantamisesta. Jos sen asianosaisen kotipaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, missä tuomio on julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi, muutoksenhakuaika on

▼B

kaksi kuukautta siitä päivästä, kun päätös on annettu tiedoksi hänelle joko henkilökohtaisesti tai toimitettu hänen kotiosoitteeseensa. Tätä määräaikaa ei voi pidentää välimatkan perusteella.

44 artikla

Muutoksenhaun johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta ainoastaan siten kuin tämän asetuksen liitteessä IV säädetään.

45 artikla

1. Tuomioistuin, jolta muutosta haetaan 43 tai 44 artiklan mukaisesti, voi evätä tuomion julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi tai kumota täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehdyn päätöksen ainoastaan jollakin 34 ja 35 artiklassa mainituista perusteista. Sen on annettava päätöksensä viipymättä.

2. Ulkomaista tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

46 artikla

1. Tuomioistuin, jolta muutosta on haettu 43 tai 44 artiklan mukaan, voi sen asianosaisen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomioon on tuomiojäsenvaltiossa haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin tai jos sellaisen muutoksenhakukeinon käyttämiselle säädetty aika ei ole vielä kulunut umpeen; viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin voi määrätä ajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.

2. Jos tuomio on annettu Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on jokaista tuomiojäsenvaltiossa käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoa pidettävä 1 kohdassa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

3. Tuomioistuin voi myös päättää, että täytäntöönpanon edellytyksenä on sen määräämän vakuuden asettaminen.

47 artikla

1. Jos tuomio on tunnustettava tämän asetuksen mukaisesti, mikään ei estä hakijaa turvautumasta sen jäsenvaltion lain mukaisiin väliaikaisiin toimenpiteisiin, missä täytäntöönpanoa pyydetään, turvaamistoimet mukaan lukien, vaikka 41 artiklan mukaista päätöstä tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi ei ole annettu.

2. Päätös, jolla tuomio julistetaan täytäntöönpanokelpoiseksi, oikeuttaa ryhtymään turvaamistoimiin.

3. Ennen kuin 43 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta annettuun päätökseen sovellettava muutoksenhakuaika on kulunut umpeen ja ennen kuin mahdollisen muutoksenhakemuksen johdosta on annettu päätös, asianosaisen, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, omaisuuteen saa kohdistaa ainoastaan turvaamistoimia.

48 artikla

1. Jos ulkomaisella tuomiolla on ratkaistu useampia vaatimuksia ja jos tuomiota ei voida julistaa täytäntöönpanokelpoiseksi kaikkien vaatimusten osalta, tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen on annettava se yhden tai useamman vaatimuksen osalta.

2. Hakija voi pyytää tuomion julistamista osittain täytäntöönpanokelpoiseksi.

49 artikla

Ulkomainen tuomio, jolla joku on velvoitettu maksamaan uhkasakko, on täytäntöönpanokelpoinen siinä jäsenvaltiossa, missä täytäntöönpanoa pyydetään, ainoastaan, jos tuomiojäsenvaltion tuomioistuin on lopullisesti vahvistanut uhkasakon määrän.

▼B

50 artikla

Jos täytäntöönpanon hakija on tuomiojäsenvaltiossa saanut korvauksetta tai osakorvausta vastaan oikeusapua tai vapautuksen kulujen tai maksujen suorittamisesta, on hänellä myös tässä jaksossa tarkoitetussa menettelyssä oikeus saada sen jäsenvaltion lain mukainen laajin mahdollinen oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta, missä täytäntöönpanoa pyydetään.

51 artikla

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutta, takuuta, talletusta tai muuta senkaltaista suoritusta sillä perusteella, että hän on ulkomaalainen tai että hänen kotipaikkansa tai oleskelupaikkansa ei ole täytäntöönpanovaltiossa.

52 artikla

Täytäntöönpanokelpoisuuden vahvistamista koskevassa menettelyssä ei saa jäsenvaltiossa, missä täytäntöönpanoa pyydetään, periä mitään riidan kohteen arvon mukaan määräytyvää maksua tai veroa.

3 jakso

Yhteiset säännökset

53 artikla

1. Asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai tekee hakemuksen tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi, on annettava tuomiosta sellainen jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen alkuperäisyyden toteamiseksi.

2. Asianosaisen, joka tekee hakemuksen tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi, on esitettävä myös 54 artiklassa tarkoitettu todistus, tämän kuitenkaan rajoittamatta 55 artiklan soveltamista.

54 artikla

Sen jäsenvaltion tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen, missä tuomio on annettu, on asiaan osallisen pyynnöstä annettava todistus tämän asetuksen liitteen V mukaista vakiolomaketta käyttäen.

55 artikla

1. Jollei 54 artiklassa tarkoitettua todistusta esitetä, tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen voi asettaa sen esittämiselle määräajan tai hyväksyä kyseistä asiakirjaa vastaavia muita asiakirjoja tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettynä, vapauttaa hakijan asiakirjan esittämisvelvollisuudesta.

2. Tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksesta asiakirjoista on annettava käännös. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön oikeaksi todistama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.

56 artikla

Edellä 53 artiklassa ja 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen samoin kuin asianajovaltakirjan osalta, jos sellainen on annettu, ei saa vaatia laillistamista tai vastaavaa muodollisuutta.

IV LUKU

VIRALLISET ASIAKIRJAT JA TUOMIOISTUIMESSA TEHTY SOVINTO

57 artikla

1. Viralliset asiakirjat (*actes authentiques*), jotka on laadittu jossakin jäsenvaltiossa ja jotka ovat siellä täytäntöönpanokelpoisia, on pyynnöstä

▼B

julistettava täytäntöönpanokelpoisiksi toisessa jäsenvaltiossa 38 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisessa menettelyssä. Tuomioistuin, jolta muutosta haetaan 43 tai 44 artiklan mukaisesti, voi evätä virallisen asiakirjan julistamisen täytäntöönpanokelpoiseksi tai kumota täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta tehdyn päätöksen ainoastaan, jos virallisen asiakirjan täytäntöönpano olisi selkeästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (*ordre public*), missä täytäntöönpanoa pyydetään.

2. Hallintoviranomaisen luona tehtyjä tai sellaisen vahvistamia elatusvelvollisuutta koskevia sopimuksia pidetään myös 1 kohdassa tarkoitettuina virallisina asiakirjoina.

3. Täytäntöönpanopyynnön yhteydessä toimitetun asiakirjan on täytettävä ne edellytykset, jotka sen alkuperäisyyden toteamiseksi vaaditaan siinä jäsenvaltiossa, missä asiakirja on laadittu.

4. Mitä III luvun 3 jaksossa säädetään, on noudatettava soveltuvin osin. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, missä virallinen asiakirja on laadittu tai rekisteröity, on asiaan osallisen pyynnöstä laadittava todistus tämän asetuksen liitteen VI mukaista vakiolomaketta käyttäen.

58 artikla

Jäsenvaltion tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikana tehty sovinto, joka on täytäntöönpanokelpoinen sanotussa valtiossa, on samoin edellytyksin kuin viralliset asiakirjat täytäntöönpanokelpoinen jäsenvaltiossa, missä täytäntöönpanoa pyydetään. Sen jäsenvaltion tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen, missä sovinto tehtiin, on asiaan osallisen pyynnöstä annettava todistus tämän asetuksen liitteen V mukaista vakiolomaketta käyttäen.

V LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

59 artikla

1. Ratkaistessaan, onko asianosaisen kotipaikka jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä, on tuomioistuimen sovellettava kansallista lakiaan.

2. Jos asianosaisen kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä, tuomioistuimen on ratkaistessaan, onko asianosaisen kotipaikka toisessa jäsenvaltiossa, sovellettava tuon jäsenvaltion lakia.

60 artikla

1. Tätä asetusta sovellettaessa yhtiön tai muun oikeushenkilön kotipaikka on paikkakunta, missä sillä on:

a) sääntömääräinen kotipaikka, tai

b) keskushallinto, tai

c) pääasiallinen toimipaikka.

2. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin osalta sääntömääräistä kotipaikkaa vastaa *"registered office"* tai jos sellaista ei ole missään, perustamispaikka, tai jos sellaista ei ole missään, paikka, jonka lain mukaisesti muodostaminen tapahtui.

3. Kun jäsenvaltion tuomioistuimen on siinä vireillä olevassa asiassa ratkaistava, sijaitseeko trustin kotipaikka sen alueella, tuomioistuin soveltaa kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiään.

61 artikla

Henkilö, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa ja jota syytetään toisen jäsenvaltion, jonka kansalainen hän ei ole, rikostuomioistuimessa tuottamuksellisesta rikoksesta, voi käyttää puolustajanaan tähän tehtävään oikeutettua henkilöä siinäkin tapauksessa, että hän ei saavu

▼B

tuomioistuimeen henkilökohtaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lain edullisempien säännösten soveltamista. Asiaa käsittelevä tuomioistuin voi kuitenkin määrätä, että vastaajan on saavuttava henkilökohtaisesti; jos määräystä ei ole noudatettu, yksityisoikeudellista vaatimusta koskevaa tuomiota, joka on annettu ilman, että kyseisellä henkilöllä on ollut mahdollisuus puolustautua, ei tarvitse tunnustaa eikä panna täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa.

62 artikla

Ruotsissa maksamismääräystä (*betalningsföreläggande*) ja virka-apumenettelyä (*handräckning*) koskevissa yksinkertaistetuissa menettelyissä termi ”tuomioistuin” käsittää myös Ruotsin kruununvoutiviranomaisen (*kronofogdemyndighet*).

63 artikla

1. Jos kanne nostetaan toisen jäsenvaltion tuomioistuimessa 5 artiklan 1 kohdan nojalla sellaista henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on Luxemburgissa, kyseinen henkilö voi tehdä väitteen siitä, ettei tuomioistuin ole toimivaltainen, jos lopullinen tavaran toimitus- tai palvelun suorituspaikka on Luxemburgissa.

2. Jos 1 kohtaa sovellettaessa lopullinen tavaran toimitus- tai palvelun suorituspaikka on Luxemburgissa, on tuomioistuimen toimivaltaa koskeva sopimus pätevä vain, kun se on otettu vastaan kirjallisena tai kun suullisesti tehty sopimus on vahvistettu kirjallisesti 23 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

3. Tämän artiklan säännöksiä ei sovelleta rahoituspalvelusopimuksiin.

4. Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan kuuden vuoden ajan asetuksen voimaantulosta lähtien.

64 artikla

1. Kreikassa tai Portugalissa rekisteröidyn avoimella merellä käytettävän aluksen kapteenin ja miehistön jäsenen välisessä palkkaa tai muita palvelussuhteen ehtoja koskevassa riita-asiassa jäsenvaltion tuomioistuimen on tarkistettava, onko sille diplomaatti- tai konsuliedustajalle, joka on vastuussa aluksesta, ilmoitettu käsiteltävänä olevasta riita-asiasta. Tuomioistuin voi käsitellä asian heti, kun tälle edustajalle on ilmoitettu riita-asiasta.

2. Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan kuuden vuoden ajan asetuksen voimaantulosta lähtien.

65 artikla

1. Edellä 6 artiklan 2 alakohdassa ja 11 artiklassa tarkoitettua takaus- tai takautumisvaatimusta tai sivullisvaatimusta koskevaa kannetta koskeviin toimivaltaperusteisiin ei voida vedota Saksassa eikä Itävallassa. Henkilö, jonka kotipaikka on toisessa sopimusvaltiossa, voidaan kutsua tuomioistuimeen:

a) Saksassa riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Zivilprozessordnung*) 68, 72, 73 ja 74 artiklan mukaisesti, jotka säännökset koskevat ilmoitusta oikeudenkäynnistä kolmannelle (*litis denuntiatio*),

b) Itävallassa riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Zivilprozessordnung*) 21 artiklan mukaisesti, joka säännös koskee ilmoitusta oikeudenkäynnistä kolmannelle (*litis denuntiatio*).

2. Muissa jäsenvaltioissa 6 artiklan 2 alakohdan ja 11 artiklan nojalla annetut tuomiot on tunnustettava ja pantava täytäntöön Saksassa ja Itävallassa III luvun määräysten mukaisesti. Oikeusvaikutukset, jotka näissä valtioissa annetuilla tuomioilla 1 kohdan säännösten mukaan on kolmanteen henkilöön nähden, on tunnustettava myös muissa jäsenvaltioissa.

▼B

VI LUKU

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

66 artikla

1. Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, ja sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu sen jälkeen kun tämä asetus on tullut voimaan.

2. Jos oikeudenkäynti oli pantu vireille tuomion antaneessa jäsenvaltiossa ennen tämän asetuksen voimaantuloa, tuomiot, jotka on annettu tuon ajankohdan jälkeen, on tunnustettava ja pantava täytäntöön III luvun säännösten mukaisesti:

a) jos oikeudenkäynti tuomiojäsenvaltiossa oli pantu vireille sen jälkeen, kun Brysselin tai Luganon yleissopimus oli tullut voimaan sekä siinä jäsenvaltiossa, missä tuomio on annettu, että siinä jäsenvaltiossa, jolle pyyntö on osoitettu;

b) kaikissa muissa tapauksissa, jos sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat II luvun säännöksiä tai sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa sen jäsenvaltion, missä tuomio on annettu, ja sen jäsenvaltion, jolle pyyntö on osoitettu, välillä.

VII LUKU

ASETUKSEN SUHDE MUIHIN SÄÄDÖKSIIN

67 artikla

Tämä asetus ei vaikuta sellaisten säännösten soveltamiseen, joilla säännellään tuomioistuinten toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista taikka täytäntöönpanoa erityisillä oikeudenaloilla ja jotka sisältyvät Euroopan yhteisöjen toimielinten antamiin säädöksiin tai näiden säädösten täytäntöönpanemiseksi yhdenmukaistettuun kansalliseen lainsäädäntöön.

68 artikla

1. Tämä asetus korvaa Brysselin yleissopimuksen jäsenvaltioiden välillä lukuun ottamatta niiden jäsenvaltioiden alueita, jotka kuuluvat kyseisen yleissopimuksen alueelliseen soveltamisalaan ja joihin tätä asetusta ei sovelleta perustamissopimuksen 299 artiklan nojalla.

2. Siltä osin kuin tämä asetus korvaa jäsenvaltioiden välillä Brysselin yleissopimuksen määräykset, viittauksia yleissopimukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen.

69 artikla

Rajoittamatta 66 artiklan 2 kohdan ja 70 artiklan soveltamista, tämä asetus korvaa jäsenvaltioiden osalta seuraavat yleissopimukset ja sopimukset:

— Belgian ja Ranskan sopimus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen pätevyydestä ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Pariisissa 8 päivänä heinäkuuta 1899,

— Belgian ja Alankomaiden sopimus tuomioistuimen alueellisesta toimivallasta, konkurssista sekä tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen pätevyydestä ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Brysselissä 28 päivänä maaliskuuta 1925,

— Ranskan ja Italian sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Roomassa 3 päivänä kesäkuuta 1930,

▼C1

— tammikuun 18 päivänä 1934 Pariisissa allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Ranskan välillä tehty sopimus siviili- ja

▼C1

kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta sekä siihen liitetty pöytäkirja,

— toukokuun 2 päivänä 1934 Brysselissä allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Belgian välillä tehty sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta sekä siihen liitetty pöytäkirja,

▼B

— Saksan ja Italian sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Roomassa 9 päivänä maaliskuuta 1936,

— Belgian ja Itävallan sopimus elatusvelvollisuutta koskevien tuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 25 päivänä lokakuuta 1957,

— Saksan ja Belgian sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Bonnissa 30 päivänä kesäkuuta 1958,

— Alankomaiden ja Italian sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Roomassa 17 päivänä huhtikuuta 1959,

— Saksan ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 6 päivänä kesäkuuta 1959,

— Belgian ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 16 päivänä kesäkuuta 1959,

▼C1

— heinäkuun 14 päivänä 1960 Bonnissa allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Saksan liittotasavallan välillä tehty sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta,

— heinäkuun 14 päivänä 1961 Wienissä allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Itävallan välillä tehty sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä sen maaliskuun 6 päivänä 1970 Lontoossa allekirjoitettu lisäpöytäkirja,

▼B

— Kreikan ja Saksan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, sovintojen ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Ateenassa 4 päivänä marraskuuta 1961,

— Belgian ja Italian sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja muiden täytäntöönpanokelpoisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Roomassa 6 päivänä huhtikuuta 1962,

— Alankomaiden ja Saksan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja muiden täytäntöönpanokelpoisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Haagissa 30 päivänä elokuuta 1962,

— Alankomaiden ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Haagissa 6 päivänä helmikuuta 1963,

▼C1

— helmikuun 7 päivänä 1964 Roomassa allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Italian tasavallan välillä tehty sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä siihen liitetty heinäkuun 14 päivänä 1970 Roomassa allekirjoitettu pöytäkirja,

▼B

— Ranskan ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen vastavuor-

▼B

oisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 15 päivänä heinäkuuta 1966,

▼C1

— marraskuun 17 päivänä 1967 Haagissa allekirjoitettu Yhdistyneen kuningaskunnan ja Alankomaiden välillä tehty sopimus siviilioikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta,

▼B

— Espanjan ja Ranskan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Pariisissa 28 päivänä toukokuuta 1969,

— Luxemburgin ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Luxemburgissa 29 päivänä heinäkuuta 1971,

— Italian ja Itävallan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, sovintojen ja virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Roomassa 16 päivänä marraskuuta 1971,

— Espanjan ja Italian sopimus oikeusavusta sekä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Madridissa 22 päivänä toukokuuta 1973,

— Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan sopimus yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Kööpenhaminassa 11 päivänä lokakuuta 1977,

— Itävallan ja Ruotsin sopimus siviilioikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Tukholmassa 16 päivänä syyskuuta 1982,

— Espanjan ja Saksan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen ja täytäntöönpanokelpoisten virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Bonnissa 14 päivänä marraskuuta 1983,

— Itävallan ja Espanjan sopimus siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden, tuomioistuimessa tehtyjen sovintojen ja täytäntöönpanokelpoisten virallisten asiakirjojen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 17 päivänä helmikuuta 1984,

— Suomen ja Itävallan sopimus yksityisoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Wienissä 17 päivänä marraskuuta 1986, ja

— Belgian, Alankomaiden ja Luxemburgin sopimus tuomioistuimen toimivallasta, konkurssista sekä tuomioiden, välitystuomioiden ja virallisten asiakirjojen pätevyydestä ja täytäntöönpanosta, allekirjoitettu Brysselissä 24 päivänä marraskuuta 1961, siltä osin kuin mainittu sopimus on voimassa.

70 artikla

1. Edellä 69 artiklassa mainitut valtiosopimukset ovat edelleen voimassa sellaisissa asioissa, joissa tätä asetusta ei sovelleta.

2. Ne ovat edelleen voimassa myös niiden tuomioiden osalta, jotka on annettu, ja niiden virallisten asiakirjojen osalta, jotka on laadittu ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

71 artikla

1. Tämä asetus ei vaikuta tuomioistuinten toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista taikka täytäntöönpanoa erityisillä oikeudenaloilla sääntöleviin sopimuksiin, joiden osapuolia jäsenvaltiot ovat.

▼B

2. Yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi 1 kohtaa sovelletaan seuraavasti:

a) Tämä asetus ei estä erityistä oikeudenalaa koskevan yleissopimuksen osapuolena olevan valtion tuomioistuinta vetoamasta kyseisen sopimuksen mukaisiin perusteisiin toimivaltansa osalta silloinkin, kun vastaajan kotipaikka on sellaisessa jäsenvaltiossa, joka ei ole tuon sopimuksen osapuoli. Asiaa käsittelevän tuomioistuimen on kuitenkin sovellettava tämän asetuksen 26 artiklaa.

b) Jäsenvaltiossa annetut tuomiot, jotka on antanut erityistä oikeudenalaa koskevaan yleissopimukseen toimivaltansa perustanut tuomioistuin, on tunnustettava ja pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa tämän asetuksen mukaisesti.

Jos erityistä oikeudenalaa koskeva yleissopimus, jonka osapuolia ovat sekä jäsenvaltio, missä tuomio on annettu, että jäsenvaltio, jolle pyyntö on osoitettu, sisältää tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskevia ehtoja, niitä on noudatettava. Kuitenkin voidaan aina soveltaa niitä tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat tuomion tunnustamisessa ja täytäntöönpanossa noudatettavaa menettelyä.

72 artikla

Tämä asetus ei vaikuta sopimuksiin, joilla jäsenvaltiot ennen tämän asetuksen voimaantuloa ovat Brysselin yleissopimuksen 59 artiklan mukaisesti sitoutuneet olemaan tunnustamatta tuomiota, joka on annettu toisessa mainitun yleissopimuksen sopimusvaltiossa sellaista vastaajaa vastaan, jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on kolmannessa maassa, jos tuomion antaneen tuomioistuimen toimivalta kyseisen yleissopimuksen 4 artiklassa tarkoitetussa tapauksessa on voinut perustua ainoastaan johonkin saman yleissopimuksen 3 artiklan toisessa kohdassa mainittuun toimivaltaperusteeseen.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

73 artikla

Komissio antaa viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen sen soveltamisesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotuksia asetuksen mukauttamiseksi.

74 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisena muutokset liitteissä I–IV oleviin luetteloihin. Komissio mukauttaa vastaavasti asianomaisia liitteitä.

2. Lomakkeiden, joiden mallit ovat liitteissä V ja VI, päivitykset tai tekniset mukautukset hyväksytään 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun neuvoa-antavan menettelyn mukaisesti.

75 artikla

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

76 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

▼B

LIITE I

Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimivaltasäännökset

Asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kansalliset toimivaltasäännökset ovat seuraavat:

— Belgiassa: siviililain (*Code civil — Burgerlijk Wetboek*) 15 artikla sekä oikeudenkäyntilain (*Code judiciaire — Gerechtelijk Wetboek*) 638 artikla,

— Saksassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Zivilprozessordnung*) 23 §,

— Kreikassa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Κώδικας πολιτικής δικονομίας*) 40 artikla,

— Ranskassa: siviililain (*Code civil*) 14 ja 15 artikla,

— Irlannissa: säännökset, joiden mukaan tuomioistuin on toimivaltainen sillä perusteella, että haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu vastaajalle tiedoksi hänen oleskellessaan tilapäisesti Irlannissa,

— Italiassa: 31 päivänä toukokuuta 1995 annetun lain N:o 218 3 ja 4 artikla,

— Luxemburgissa: siviililain (*Code civil*) 14 ja 15 artikla,

— Alankomaissa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 126 artiklan 3 kohta ja 127 artikla,

— Itävallassa: tuomioistuimen toimivaltaa koskevan lain (*Jurisdiktionsnorm*) 99 artikla,

— Portugalissa: riita-asioiden oikeudenkäyntilain (*Código de Processo Civil*) 65 ja 65 A artikla sekä työasioiden oikeudenkäyntilain (*Código de Processo de Trabalho*) 11 artikla,

— Suomessa: oikeudenkäymiskaaren/*rättegångsbalken*) 10 luvun 1 § 1 momentin toinen, kolmas ja neljäs virke,

— Ruotsissa: oikeudenkäymiskaaren (*rättegångsbalken*) 10 luvun 3 §:n ensimmäisen kappaleen ensimmäinen virke,

— Yhdistyneessä kuningaskunnassa: säännökset, joiden mukaan tuomioistuin on toimivaltainen sillä perusteella, että

a) haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu tiedoksi vastaajalle hänen oleskellessaan tilapäisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa, tai

b) vastaajalla on omaisuutta Yhdistyneessä kuningaskunnassa, tai

c) Yhdistyneessä kuningaskunnassa olevaa omaisuutta on kantajan pyynnöstä takavarikoitu.

▼B

LIITE II

Asetuksen 39 artiklassa tarkoitetut hakemukset on osoitettava seuraaville tuomioistuimille tai toimivaltaisille viranomaisille:

— Belgiassa *tribunal de première instance* tai *rechtbank van eerste aanleg* tai *erstinstanzliches Gericht*,

— Saksassa *Landgericht*in osaston puheenjohtaja,

— Kreikassa *Μονομελές Πρωτοδικείο*,

— Espanjassa *Juzgado de Primera Instancia*,

— Ranskassa *tribunal de grande instance*n puheenjohtaja,

— Irlannissa *High Court*,

— Italiassa *Corte d'appello*,

— Luxemburgissa *tribunal d'arrondissement*in puheenjohtaja,

— Alankomaissa *arrondissementsrechtbank*in puheenjohtaja,

— Itävallassa *Bezirksgericht*,

— Portugalissa *Tribunal de Comarca*,

— Suomessa käräjäoikeus/*tingsrätt*,

— Ruotsissa *Svea hovrätt*,

— Yhdistyneessä kuningaskunnassa

a) Englannissa ja Walesissa *High Court of Justice* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*, jonne hakemus toimitetaan *Secretary of State*n välityksellä,

b) Skotlannissa *Court of Session* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Sheriff Court*, jonne hakemus toimitetaan *Secretary of State*n välityksellä,

c) Pohjois-Irlannissa *High Court of Justice* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*, jonne hakemus toimitetaan *Secretary of State*n välityksellä,

d) Gibraltarissa *Supreme Court of Gibraltar* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*, jonne hakemus toimitetaan *Attorney General of Gibraltar*in välityksellä.

▼B

LIITE III

Asetuksen 43 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut muutoksenhakemukset on osoitettava seuraaville jäsenvaltioiden tuomioistuimille:

— Belgiassa:

  a) vastaajan hakiessa muutosta *tribunal de première instance* tai *rechtbank van eerste aanleg* tai *erstinstanzliches Gericht*,

  b) hakijan hakiessa muutosta *cour d'appel* tai *hof van beroep*,

— Saksassa *Oberlandesgericht*,

— Kreikassa *Εφετείο*,

— Espanjassa *Audiencia Provincial*,

— Ranskassa *cour d'appel*,

— Irlannissa *High Court*,

— Italiassa *corte d'appello*,

— Luxemburgissa *cour supérieure de justice* sen toimiessa riita-asioiden muutoksenhakutuomioistuimena,

— Alankomaissa:

  a) vastaajan hakiessa muutosta *arrondissementsrechtbank*,

  b) hakijan hakiessa muutosta *gerechtshof*,

— Itävallassa *Bezirksgericht*,

— Portugalissa *Tribunal de Relação*,

— Suomessa hovioikeus/*hovrätt*,

— Ruotsissa *Svea hovrätt*,

— Yhdistyneessä kuningaskunnassa

  a) Englannissa ja Walesissa *High Court of Justice* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*,

  b) Skotlannissa *Court of Session* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Sheriff Court*,

  c) Pohjois-Irlannissa *High Court of Justice* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*,

  d) Gibraltarissa *Supreme Court of Gibraltar* tai, jos tuomio koskee elatusapua, *Magistrates' Court*.

▼B

LIITE IV

Asetuksen 44 artiklassa tarkoitetun muutoksenhaun johdosta annettuun päätökseen voidaan hakea muutosta seuraavasti:

— Belgiassa, Kreikassa, Espanjassa, Ranskassa, Italiassa, Luxemburgissa ja Alankomaissa kassaatiovalituksella,

— Saksassa *Rechtsbeschwerde*llä,

— Irlannissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla valituksella *Supreme Court*ilta,

— Itävallassa *Revisionsrekurs*illa,

— Portugalissa oikeuskysymykseen rajoittuvalla valituksella (*recurso restrito à matéria de direito*),

— Suomessa valittamalla korkeimmalta oikeudelta/*genom besvär hos högsta domstolen*,

— Ruotsissa valittamalla *Högsta domstolen*ilta,

— Yhdistyneessä kuningaskunnassa yhdellä ainoalla oikeuskysymykseen rajoittuvalla valituksella.

▼B

LIITE V

Asetuksen 54 ja 58 artiklan mukainen tuomioita ja tuomioistuimessa tehtyjä sovintoja koskeva todistus

(suomi, finska, finés, Finnisch, Finnish, ...)

1. Jäsenvaltio, missä annettu
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen
   - 2.1. Nimi
   - 2.2. Osoite
   - 2.3. Puhelin/telekopio/sähköpostiosoite
3. Tuomion antanut / Tuomioistuimessa tehdyn sovinnon hyväksynyt tuomioistuin (*)
   - 3.1. Tuomioistuin
   - 3.2. Tuomioistuimen sijaintipaikka
4. Tuomio / Tuomioistuimessa tehty sovinto (*)
   - 4.1. Päivämäärä
   - 4.2. Viitenumero
   - 4.3. Asianosaiset
     - 4.3.1. Kantajan nimi (Kantajien nimet)
     - 4.3.2. Vastaajan nimi (Vastaajien nimet)
     - 4.3.3. Mahdollisten muiden asianosaisten nimet
   - 4.4. Haastehakemuksen tai vastaavan asiakirjan tiedoksiantopäivämäärä, jos tuomio on annettu vastaajan poissa ollessa
   - 4.5. Tuomion/Tuomioistuimessa tehdyn sovinnon (*) teksti tämän todistuksen liitteenä
5. Niiden asianosaisten nimet, jotka ovat saaneet oikeusapua

Tuomio / Tuomioistuimessa tehty sovinto (*) on täytäntöönpanokelpoinen jäsenvaltiossa, missä se on annettu (asetuksen 38 ja 58 artikla) seuraavaa/seuraavia vastaan:

Nimi:

Tehty ..... ssa/ssä, ... päivänä ..... kuuta .....

Allekirjoitus ja/tai leima .....

(*) Tarpeeton yliviivataan.

▼B

LIITE VI

Neuvoston asetuksen (EY) N:o .../... 57 artiklan 4 kohdan mukainen virallisia asiakirjoja koskeva todistus

(suomi, finska, finés, Finnisch, Finnish, ...)

1. Jäsenvaltio, missä annettu
2. Todistuksen antava toimivaltainen viranomainen
   - 2.1. Nimi
   - 2.2. Osoite
   - 2.3. Puhelin/telekopio/sähköpostiosoite
3. Asiakirjan virallistanut viranomainen (täytetään soveltuvin osin)
   - 3.1. Virallisen asiakirjan laadintaan osallistunut viranomainen
     - 3.1.1 Viranomaisen nimi ja asema
     - 3.1.2 Viranomaisen toimipaikka
   - 3.2. Virallisen asiakirjan rekisteröinyt viranomainen
     - 3.2.1 Viranomaistyyppi
     - 3.2.2 Viranomaisen toimipaikka
4. Virallinen asiakirja
   - 4.1. Asiakirjan kuvaus
   - 4.2. Päivämäärä
     - 4.2.1 laatimispäivämäärä
     - 4.2.2 jos eroaa edellisestä: rekisteröintipäivämäärä
   - 4.3. Viitenumero
   - 4.4. Asianosaiset
     - 4.4.1 Velkojan nimi
     - 4.4.2 Velallisen nimi
5. Täytäntöönpanokelpoisen velvoitteen teksti tämän todistuksen liitteenä

Virallinen asiakirja on täytäntöönpanokelpoinen velallista vastaan jäsenvaltiossa, missä se on annettu (asetuksen 57 artiklan 1 kohta)

Thety ..... ssa/ssä, ... päivänä ..... kuuta .....

Allekirjoitus ja/tai leima .....